

1.2. Phân tích tình huống sư phạm và hướng giải quyết

Với bài này, GV bám sát mục tiêu và các bước lên lớp đã được hướng dẫn cụ thể trong SGV, trong đó chú ý kiến thức cốt lõi ở chủ đề này:

- Khai thác chất liệu từ cuộc sống trong những sáng tạo, thực hành sản phẩm mĩ thuật của mình;
- Tìm hiểu cách thể hiện dáng người đơn giản trong cách thể hiện hoạt động.

Theo đó, GV có thể bổ sung thêm những hình ảnh minh họa từ: ảnh chụp, tác phẩm/sản phẩm mĩ thuật cho phù hợp với đối tượng HS ở mỗi địa phương, khả năng linh hôi của HS tại nhà trường nhưng không thay đổi trật tự các bước lên lớp bởi đây là quá trình tối ưu hoá khả năng nhận thức của người học.

Trong hoạt động Quan sát:

- + GV cho HS xem hình minh họa trong SGK và đưa câu hỏi để HS có thể nhớ lại, liên tưởng về những hoạt động thường ngày của bản thân. Đây chính là GV khai thác vốn kinh nghiệm của HS liên quan đến chủ đề, để từ đó đưa các câu hỏi liên quan đến môn học như: *Em muốn thể hiện động tác, dáng người nào? Em sử dụng nét, hình, màu nào để thể hiện?...* Những câu hỏi gợi ý trong SGV chính là định hướng giúp cho HS có được sự tập trung vào mục tiêu, đối tượng của bài học.
- + Khi HS bước đầu nhớ/ liên tưởng được về dáng người và cách thể hiện, GV cho HS xem và phân tích một số tác phẩm mĩ thuật (trong SGK hoặc chuẩn bị thêm), để HS củng cố cách thể hiện cũng như lựa chọn cho mình một dáng người phù hợp với năng lực thể hiện của bản thân. Khi phân tích, GV lưu ý HS về cách sắp xếp hình, màu sắc để tạo nên một sản phẩm có bố cục rõ ràng, tránh đi những lỗi không đáng có.

Như vậy, hoạt động ở mục này có cách tiếp cận từ hình ảnh hoạt động thật trong cuộc sống hằng ngày (vật thật) cho đến hình ảnh trong tác phẩm mĩ thuật (vật thay thế). Điều này giúp HS kết nối được “chất liệu” từ cuộc sống với sản phẩm trong môn học, được thể hiện bằng yếu tố/ nguyên lí tạo hình.

- + Nếu HS khó khăn trong việc nhớ, liên tưởng thì GV cho HS xem tư liệu ảnh chụp để phân tích và đặt câu hỏi gợi mở để HS nhớ, liên tưởng đến những hoạt động thân quen.
- + Nếu HS khó khăn trong việc trả lời câu hỏi về việc sử dụng yếu tố/ nguyên lí tạo hình nào để thể hiện hình ảnh động tác, dáng người thì GV cho HS phân tích trên sản phẩm/ tác phẩm mĩ thuật.

- Trong hoạt động Thể hiện:
 - + Khi HS đã hoàn thành nhiệm vụ ở hoạt động Quan sát, GV mới chuyển sang hoạt động này để đảm bảo nguyên tắc học đâu chắc đấy, nếu HS chưa trả lời các câu hỏi ở hoạt động trên mà chuyển ngay sang hoạt động Thể hiện sẽ càng thêm khó để có thể thực hiện đúng, hiệu quả.
 - + Nếu xem tranh của họa sĩ ở tiểu mục trên giúp HS học được cách sử dụng màu, tạo hình dáng người thì việc xem, phân tích các bước thực hiện một sản phẩm mĩ thuật ở tiểu mục tiếp theo giúp HS hình thành, củng cố cách thể hiện một sản phẩm từ vật liệu sẵn có (hoặc tái sử dụng), từ điểm khởi đầu làm gì để có được một sản phẩm hoàn chỉnh (từ đơn giản đến phức tạp).

Như vậy, việc phân tích một sản phẩm mĩ thuật ở hoạt động này là bước đệm, giúp cho những HS chưa biết bắt đầu từ đâu có được sự gợi ý phù hợp. Theo đó,

- + Nếu HS chưa có ý tưởng để thể hiện sản phẩm của mình, GV cho HS trả lời lại những câu hỏi ở hoạt động Quan sát;
- + Nếu HS chưa biết thể hiện sản phẩm của mình bằng hình thức, chất liệu nào, GV cho HS quan sát các sản phẩm mĩ thuật có trong SGK, hoặc sản phẩm mĩ thuật đã chuẩn bị thêm, để HS có sự yêu thích, tự tin trong việc lựa chọn chất liệu, hình thức thể hiện.

Lưu ý rằng, bài này được biên soạn cho thời gian hai tiết học nên GV tuỳ điều kiện thực tế để dành nhiều thời gian cho hoạt động Thể hiện, sao cho mỗi HS ít nhất có được một sản phẩm mĩ thuật hoàn chỉnh.

- Trong hoạt động Thảo luận:

GV căn cứ theo các câu hỏi gợi ý trong SGK, giúp HS củng cố kiến thức theo mục tiêu bài học đã đề ra, cũng như chủ động đưa ra nhận định của bản thân về sản phẩm mĩ thuật trong nhóm. Tuỳ vào số lượng HS trong lớp, GV cho HS tiến hành thảo luận theo nhóm/ dãy và mời đại diện nhóm/ dãy (hoặc từng HS) phát biểu thể hiện quan điểm của mình đối với sản phẩm mĩ thuật đã được thực hiện ở hoạt động Thể hiện.

- Trong hoạt động Vận dụng:

Hoạt động này nhằm giúp HS có thêm cơ hội sáng tạo với sản phẩm mĩ thuật của mình bằng cách sắp xếp thành một sản phẩm chung của nhóm. Từ đó, hình thành nên những kỹ năng như: làm việc nhóm, thuyết trình,...

Như vậy, hoạt động Quan sát và Thể hiện giúp HS hình thành kiến thức, kỹ năng còn hoạt động Thảo luận và Vận dụng giúp HS củng cố và gắn kết với tri thức đã học với cuộc sống trong phạm vi bài học.

